

LÜHIKROONIKA

- 2. aprillil korraldas Eesti Kirjanduse Selts Tartus 2008. aasta eesti kirjanduse ülevaatekoosoleku. Üles astusid Jan Kaus („Ilukirjandus ja elukirjandus: eesti proosa 2008”), Indrek Särg („Luulekaubamajas 2008”), Madis Kolk („Eesti dramaturgia 2008 – mälu selektiivsus või valikute kunst?”), Signe Siim („Kirjastamine – see on imelihtne?”), Leena Kurvet-Käosaar („(Enese)-kõrval seisjaid seirates. Eesti omaelulookirjutusest aastal 2008”) ja Rutt Hinrikus („Mälu 2008 ehk elust, olust ja tõuaretusest”).

- 6.–7. aprillini toimus Tartus riikliku programmi ”Eesti keele keeletehnoloogiline tugi (2006–2010)” teine aruandekonverents, kus oma tööst ja tulemustest andsid ülevaate kõigi programmi raames rahastatavate projektide uurimisrühmad. Kavas oli kaks plenaarettekannet: Tanel Alumäe (Küberneetika Instituut) tutvustas kõnetuvastuse hetkeseisu meil ja mujal ning Kristjan Rebane (Eesti Arengufond) rääkis info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seirest.

- 7. aprillil peeti Tallinna Ülikoolis Johannes Aaviku Seltsi kõnekoosolek teemal „Emakeel ja rahvuslik kasvatus mitte ainult emakeelepäeval”. Seltsi poolt lausus avasõnad Helgi Vihma. Ettekannetega esinesid Peep Nemvalts („Kuidas komistamata komastada”), Kata-Liina Normak („J. Aaviku ja 1972. aasta võistluse uudissõnad 1990-ndate ajalehtedes”) ja Ants Sild („Väike-rahva rahvustunde suursugusest ülevusest”). Lõppsõna oli Jaan Õispuult.

- 8.–12. aprillini toimusid New Yorgis eesti kultuuripäevad. Linastusid uuemad Eesti dokumentaalfilmid, samuti kaks mängufilmi („Taarka” ja „Mina olin siin”) ning mängiti Andrus Kivirähki näidendit „Orav ja Meri”. 11. aprillil toimus tagasivaateseminar „Kultuuriajakirja Mana tähtsus Eestile.

Hellar Grabbi ja tema neli raamatut”. Põhiettekande pidas Mall Jõgi. Ettekandele järgnes vestlusring, milles osalesid Heino Ainso (vestlusringi juht), Mall Jõgi ja Mardi Valgemäe.

- 13.–15. aprillini leidsid Eesti Rahva Muuseumis ja Eesti Kirjandusmuuseumis aset ERM 100 juubeliüritused. Esimesel päeval peeti rahvusvahelist konverentsi „Rahvusmuuseumid – kultuurilise mitmekesisuse ja dialoogi ruum”. 14. aprillil oli pidulik juubeliaktus, märgistati esimesed kihelkonnapiirid: Tartu-Maarja ja Võnnu kihelkond. Kolmandal päeval olid ukсед vala kõigis ERM-i hoonetes (näitusemajas, peahoones, Raadi mõisapargis) ja Eesti Kirjandusmuuseumis.

- 15. aprillil peeti Tallinnas Vanalinnas muusikamajas ersa keele päeva. Seda päeva tähistatakse ersa kirjakeele rajaja, keeleteadlase Anatoli Rjabovi (1894–1938) sünniaastapäeval. Tšukalõ külalt Mordvamaa Ardatovi rajoonist, mida peetakse ersa kultuuri hälliks, oli külla tulnud kolm laulumemme, kelle esituses kõlasid vanad riituslaulud. Ersa kultuuris on väga oluline suvine palvepüha *Rasken Ozks*, millel taas-elustatakse iidseid kombeid, lauldakse ja tantsitakse. Rahvapalvusest korduvalt osa võtnud Indrek Särg esitles ja kommenteeris külaskäikudel valminud filmimaterjali.

- 16. aprillil toimus Tartus Kultuuri-teooria Tippkeskuse järjekordne seminar, millel kõneles Ülo Valk kultuuri-teooriast folkloristi vaatepunktist.

- 18. aprillil korraldas Emakeele Selts Peterburis eesti keele päeva. Rein Saukas kõneles Jakob Hurda rahvaluulekogust, Reili Argus eesti keele omandamisest võrreldes teiste keeltega, Kersti Lepajõe meedia keelekasutusest, Jüri Valge eesti keelest ja eestlusest muutuvast ajast ning Madis Arukask identiteedi ja keele seosest.

• 22. aprillil peeti Tallinna Ülikoolis sotsiolingvistika päeva, millest võtsid osa sotsiolingvistikaga tegelevad väliskolleegid Lätist, Soomest, Leedust ja Rootsist ning ka Tallinna Ülikooli keeleteadlased. Käsitleti sotsiolingvistikat laiemas mõttes, piirdumata kindla valdkonna või uurimisparadigmaga. Ettekandeid oli nii mikro- kui ka makrosotsiolingvistiliste uurimuste alalt, uudsena toodi sisse ajaloolise sotsiolingvistika problemaatika ja metodoloogia.

• 22. ja 23. aprillil korraldasid Eesti Rahva Muuseum ja Eesti Kirjandusmuuseum noorte etnoloogide ja folkloristide konverentsi „Noorte hääled”. Teemade poolt oli konverents mitmekesine: kõneldi rahvakunstimeistrite koondisest Uku, Meie Isa palve kasutamisest tõrjemaagias, eneselavastustest blogides, 1941. aasta Saksa vägede saabumise mäletamisest, suvitamisest eesti ja nõukogude ajal, naiste rollist külakomide usuelus, Abhaasia eestlaste identiteedist ja rahvuslusest, etnograafilise aja kulgemisest Aleksei Petersoni Udmurdimaa päevikutes, setu lauluma Taarka laulude muusikalisest küljest, Kosmikute loomingust, asjadest meie ümber läbi kolme põlvkonna, hauatähistest pooleteise sajandi jooksul, rahvaluule arhiivitektidest rahvaliku kirjalikkuse mõiste taustal ning vahetatud laste muistenditest Rootsis ja Eestis

• 23. ja 24. aprillil toimus Eesti Rakenduslingvistika Ühingu, Tallinna Ülikooli ja Eesti Keele Instituudi korraldusel konverents „Keelepoliitika ja kultuurimuutused”, millega tähistati keeleseaduse 20. aastapäeva. Eesti Vabariigi keeleseadus võeti vastu 1989. aasta jaanuaris. Kui algul keskendus keeleseadus ennekõike eesti keele eluõiguse tagamisele, siis uuemal ajal on rõhuasetus muutunud: tähelepanu keskmesse on nihkunud eestlaste endi

keelekasutus, eesti keele erinevad esinemiskujud, kirjakeele norm jpm. Konverentsi teised teemad olid keelekeskkond, keelepoliitika ja õigus, ühiskond, keel ja kultuur, keelte omandamine ja õpetamine, keele uurimine ja keelearendamine: keelekasutus ja keelehoole, keele standard ja muutuv keel, keeletehnoloogia, leksikograafia ja muu keelevara.

• 24.–26. aprillil korraldas Tartu Ülikooli slaavi filoloogia osakond traditsioonilise rahvusvahelise noorte filoloogide konverentsi, mis oli erakordne suure esinejate arvu ning esindatud riikide poolt: esinesid 74 noorteadlast Itaaliast, Kasahstanist, Leedust, Lätist, Lõuna-Koreast, Poolast, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Soomest, Suurbritanniast, Šveitsist, Tšehhist, Valgevenest, Venemaalt, kokku ligi 30 linnast. Osalesid ka TÜ slaavi filoloogia osakonna doktorandid, magistrandid ning bakalaureuseastme üliõpilased. Konverentsi töö oli jaotatud kahte sektsiooni: kirjandusteadus ja keeleteadus, kus käsitleti nii keskaja kui ka tänapäeva vene kirjandust, samuti teksti intertekstuaalset analüüsi, vene kirjanduse tõlkeid teistesse keeltesse, etümoloogiat, vormiõpetust ning teisi vene keele ja selle õpetamise aspekte.

• 30. aprillil toimus Väike-Maarjas Wiedemanni keeleauhinna keelepäev, mille korraldasid Emakeele Selts, Haridus- ja Teadusministeerium ning Väike-Maarja vallavalitsus. Avasõnavõtuga esines haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas. Ettekannetega astusid üles Krista Kerge („Keeletu üksindus ja kooselu”), Jaan Kaplinski („Kui soomeugrilik on eesti keel?”) ja Wiedemanni keeleauhinna tänavune laureaat Ilse Lehiste (Ohio Ülikool), kelle ettekanne kandis pealkirja „Nimetavalisi liitumisi Wiedemannil ja tänapäeval”. I. Lehiste istutas tamme laureaatide tammikusse.